

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертасияи Намозов Амонулло Каримхонович дар мавзуи «Омӯзиши агробиологии коллексияи навъҳои себҳои маҳаллӣ, воридотӣ ва шаклҳои ёбони онҳо дар шароити водии Ҳисор», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.05 – Селексия ва тухмипарварии растаниҳои кишоварзӣ

Кори диссертасияи Намозов Амонулло Каримхонович ба таҳқиқи яке аз масъалаҳои асосии соҳаи селексияи экологии баҳодихӣ ба нашъунамои навъҳои себ дар шароити водии Ҳисор, омӯхтани хусусиятҳои тобоварӣ ба шароити табиӣ, хушкӣ, таркиби хок ва ҳарорати ҳаво бахшида шудааст. Таҳқиқоти гузаронидаи ӯ асосан аз муайян намудани самаранокии навъҳои себ тавассути омӯхтани навъҳои маҳаллӣ ва шаклҳои ёбони он дар муқоиса бо навъҳои воридшуда, ки имкон медиҳад навъу шаклҳои муайян карда шаванд, ки дорои хусусиятҳои баланди аломатҳои пуркимат барои селексия ва ғани гардонидани навъҳои пурмаҳсули себ дар мамлакат иборат мебошад.

Намозов А.К. бори аввал дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода аз усулҳои муқарраршуда хусусиятҳои агробиологии навъҳои маҳаллӣ, навъҳои воридшуда ва шаклҳои ёбони себ ва қонуниятҳои зухуроти нерӯи мутобикшавӣ ва маҳсулнокии навъу шаклҳои ояндадори себро вобаста ба тағйирёбии иқлим ва ҳосияти навъӣ дар шароити водии Ҳисор муайян ва баҳогузорӣ намудааст.

Натиҷаи таҷрибаҳои саҳроӣ нишон дод, ки ташаккулёбии ҳосили навъу шаклҳои себ бо хусусиятҳои биологияшон нисбат ба шароити обу ҳаво вобастагии қалон доранд. Тибқи натиҷаҳои таҳқиқот навъҳои маҳаллӣ, воридотӣ ва ёбоие, ки иқтидори ҳосилнокиашон баланд мебошанд барои истифода бурдан дар истеҳсолот, ва дар бунёди боғҳои интенсифӣ ба мақсад мувофиқ аст.

Аз таҳлилҳои Намозов А.К. бармеояд, ки нишондиҳандаҳои характерноки таркиби моддаҳои гуногун дар меваҳои себ бо назардошти хусусиятҳои навъию шаклӣ муқаррар шуда, миқдори миёнаи қанд дар меваҳои себҳои маҳаллӣ ҳудуди 9,9-17,5 % буд, ки аз он дар навъҳои маҳаллии Гулсеб 10,0%, Чарсаксеб 11,5%, Шакарсеб 17,3%, Тирамоҳӣ 13,4%, Рауфӣ 11,0%, дар меваҳои навъҳои воридшуда (интродуксионӣ) Голден Делишес 13,9%, Фуджи 13,6, Ренети Симиренко 11,6, Старкримсон 11,2%, Айдаред 11,0 ва дар шаклҳои себи ёбони Ҳ-30 то 14,2%, СЗ 14,4%, АИ-65 11,7%, АИ-33 16,4%-ро ташкил додааст. Ҳосилнокии баланд дар навъҳои маҳаллии себ “Гулсеб” 43,0 кг, “Чарсаксеб” 54 кг, “Шакарсеб” 39 кг, “Тирамоҳӣ” 55,0 кг, “Рауфӣ” 37,0 кг ва навъҳои себи воридотии Фуджи 50,0 кг, “Старкримсон” 54 кг, “Голден Делишес” 52,0 кг, “Ренети Симиренко” 39,0 кг, “Айдаред” 37 кг ва шаклҳои ёбони себ аз 18 то 23 кг/дарахт ба қайд гирифта шудааст.

Мавзуи таҳқиқоти интихобнамудаи муаллиф аз ҷиҳати муҳиммият, навгонии илмӣ ва арзиши амалӣ ба талаботи имрӯзаи соҳаи кишоварзӣ ҷавобгӯй мебошад.

Чунин мешуморам, ки муаллиф Намозов Амонullo Каримхонович бо таҳқиқотҳои худ ба рушди илми соҳаи селекция саҳми арзанда гузоштааст. Кори диссертатсияи ӯ дар мавзуи «Омӯзиши агробиологии коллексияи навъҳои себҳои маҳаллӣ, воридотӣ ва шаклҳои ёбони онҳо дар шароити водии Ҳисор» ҷавобгӯй ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон банди 7 «тартиб додани дараҷаҳои илмӣ» аст.

Аз ин рӯ муаллиф сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.05 -Селекция ва тухмипарварии растаниҳои кишоварзӣ мебошад.

Мудири кафедраи меваю сабзавот
ва тоқпарварии факултети боғдорӣ
ва биотехнологияи кишоварзии
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншоҳ Шохтемур,
дотсент, номзади илмҳои кишоварзӣ,
аз рӯи ихтисоси 06.01.01.- зироаткории
умумӣ, растанипарварӣ

Қаландаров А.Ф.

E - mail: asliddin-1977@mail.ru
Тел: +992 934564657

Имзои Қаландаров А.Ф. -ро
тасдиқ менамоям.

Сардори таъминоти ҳуқуқӣ ва кадрҳои
ДАТ ба номи Шириншоҳ Шохтемур.

« 19 » « 03 » 2024

Абдуҳалимзода Н.А.

Суроға: 734003 шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ – 146, Донишгоҳи аграрии
Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур